

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 226

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ile Dışişleri Komisyonu Raporu
(1/552)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/552 Esas Numaralı Tasarının**
 - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4
 - Gerekçesi4
- **Dışişleri Komisyonu Raporu**5
- **Tasarı Metni**6
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin**6
- **Anlaşma Metni**7

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

11/1/2012

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-440/175

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 27/12/2011 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/552)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarih ve 4749 sayılı kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması'nda ticari hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticari hakların ikili sözleşmeler yolu ile düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye gerek diğer devletler 11 Şubat 1946'da ABD ve İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşması'na dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir. Hükümetimiz, ülkemizin coğrafi durumunu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarları göz önünde tutarak, aynı zamanda milli sivil havacılığımızı teşvik etmek ve kalkındırmak amacı ile bugüne kadar birçok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalamıştır. Türkiye'nin yaptığı bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup, esas olarak çerçeve anlaşması niteliğindedir ve karşılıklılık esasına dayanmaktadır. Bu meyanda Hükümetimiz ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti arasında 19 Ağustos 2011 tarihinde Üsküp'te bir Hava Ulaştırma Anlaşması imzalanmıştır.

Türkiye ile Makedonya arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesi ile imzalanan bu Anlaşma, hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamla uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Bu Anlaşma iki ülke arasındaki ekonomik, kültürel ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından faydalı bulunmaktadır.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No: 1/552
Karar No: 195

16 Nisan 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 11/1/2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 20/1/2012 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 4/4/2012 tarihli 27 nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonuna havale edilen metinler incelendiğinde, 19 Ağustos 2011 tarihli Hava Ulaştırma Anlaşmasının, tarifeli hava hizmetlerine ilişkin 9 Aralık 1994 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının yerine geçmek ve hava trafiği ile ilgili ulusal kanunlara ve diğer düzenlemelere uyulması şartıyla iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasına imkan sağlamak amacıyla imzalandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, sivil havacılık sektörüyle ilgili tanımları içeren ve iki ülke arasında sefer yapabilecek hava yollarının tayini, ilgili mevzuatın iki ülke arasında karşılıklı olarak ne şekilde uygulanacağı, havacılıkla ilgili sertifikaların ve lisansların karşılıklı olarak hangi şartlarda tanınacağı ve havacılık emniyeti ve güvenliği gibi konuların esaslarını belirleyen 19 Ağustos 2011 tarihli Hava Ulaştırma Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Osman Aşkın Bak ve Aksaray Milletvekili Ali Rıza Alaboyun Komisyon tarafından Tasarı ile ilgili özel sözcüler olarak seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Volkan Bozkır</i> İstanbul	Başkanvekili <i>Muhammed Çetin</i> İstanbul	Sözcü <i>Osman Aşkın Bak</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)
Kâtip <i>Gönül Bekin Şahkulubey</i> Mardin	Üye <i>Ali Rıza Alaboyun</i> Aksaray (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Emrullah İşler</i> Ankara
Üye <i>Mehmet Ali Ediboğlu</i> Hatay	Üye <i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul	Üye <i>İsmail Safi</i> İstanbul
Üye <i>Mehmet Muş</i> İstanbul	Üye <i>Osman Oktay Ekşi</i> İstanbul	Üye <i>Rıfat Sait</i> İzmir
Üye <i>Hasan Karal</i> Rize	Üye <i>Şaban Dişli</i> Sakarya	Üye <i>Akif Çağatay Kılıç</i> Samsun
	Üye <i>Burhan Kayatürk</i> Van	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE
MAKEDONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 19 Ağustos 2011 tarihinde Üsküp'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE
MAKEDONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

B. Arınç

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Milli Savunma Bakanı

İ. Yılmaz

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

İ. N. Şahin

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

F. Şahin

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı

M. Z. Çağlayan

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

Ö. Dinçer

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

MAKEDONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

MADDE	BAŐLIK
1	TANIMLAR
2	HAKLARIN TANINMASI
3	TAYİN VE YETKİLENDİRME
4	YETKİLENDİRMEİN İPTALİ VEYA ASKIYA ALINMASI
5	KAPASİTE
6	TARİFELER
7	VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI VE DİĞER ÜCRETLER
8	DOĞRUDAN GEÇİŞ
9	KULLANICI ÜCRETLERİ
10	YABANCI PERSONELİN ÇALIŞTIRILMASI VE YEREL HİZMETLERE ERİŞİM
11	DÖVİZ DÖNÜŐMÜ VE KAZANÇLARIN TRANSFERİ
12	SERTİFİKA VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI
13	HAVACILIK EMNİYETİ
14	HAVACILIK GÜVENLİĞİ
15	UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI
16	İSTATİSTİKLER
17	YASALARIN VE DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI
18	İŐTİŐARELER VE DEĞİŞİKLİKLER
19	İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ
20	TESCİL
21	ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR
22	GEÇERLİLİK VE SONA ERME
23	YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ
EK	HAT ÇİZELGESİ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE MAKEDONYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASI

Bundan sonra 'Akit Taraflar' olarak nitelendirilecek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti,

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine ve Uluslararası Hava Hizmetleri Transit Anlaşmasına taraf olarak,

Uluslararası havacılık hizmetlerinin genişletilmesini kolaylaştırmak isteyerek,

Etkin ve rekabetçi uluslararası hava hizmetlerinin ekonomik büyümeyi, ticareti, yatırımı ve tüketicilerin refahını arttırdığının bilicinde olarak,

Kişilerin ve mülklerin emniyetini tehdit eden, havacılık hizmetlerinin yürütülmesini olumsuz etkileyen ve sivil havacılıkta emniyet konusunda halkın güvenini zedeleyen hava aracının güvenliğine karşı eylemler ve tehlikeler konusunda kaygılarını teyit ederek ve uluslararası havacılık hizmetlerinde en üst düzeyde emniyet ve güvenliğin sağlanmasını isteyerek,

Ülkelerinin arasında ve ötesinde havacılık hizmetleri kurmak ve yürütmek amacıyla bir anlaşmaya varmayı isteyerek,

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE MUTABIK KALMIŞLARDIR:

MADDE 1
TANIMLAR

Bu Anlaşma amacı doğrultusunda, metin içeriği aksini gerektirmediği takdirde

a. **“Havacılık otoriteleri”** terimi, Türkiye Cumhuriyeti için, Ulaştırma Bakanlığı ve Makedonya Cumhuriyeti için Sivil Havacılık Ajansı veya sözü geçen her iki otorite için herhangi bir görevi yerine getirmeye yetkili her bir teşekkül ya da kişiyi ifade etmektedir.

b. **“Anlaşma”** terimi, bu Anlaşmayı, Eklerini ve bunlarda yapılacak herhangi bir değişikliği ifade etmektedir.

c. **“Mutabık kalınan hizmetler”** terimi, bu Anlaşma hükümlerine uygun olan belirli hatlarda sağlanacak uluslararası hava hizmetini ifade etmektedir.

d. **“Ek”** terimi, bu Anlaşmanın Ekini veya bu Anlaşmanın 18. Maddesinin (İstisnalar ve Değişiklikler) hükümleri doğrultusunda yapılan değişikliği ifade eder. Tüm Ekler bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturmaktadır ve aksi kararlaştırılmadıkça Anlaşmaya dair tüm atıflar Ekleri de kapsayacaktır.

e. **“Hava hizmeti”** **“uluslararası hava hizmeti”**; **“havayolu işletmesi”** ve **“trafik amacı dışındaki duraklama”** terimleri, Sözleşmenin 96. Maddesinde tanımlanan anlamlarında kullanılır.

f. **“Kapasite”** terimi,

- Hava aracı için, hatta veya hattın belirli bir kısmındaki hava aracı yolcusunu,
- Belirlenmiş hava hizmeti için, bu hizmette kullanılan hava aracının kapasitesinin, bu hava aracı için bir hatta veya hattın bir kısmında belli bir dönemde işletilen frekans sayısının çarpımını ifade etmektedir.

g. **“Sözleşme”** terimi, 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago’da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ifade etmekte ve her iki Akit Tarafın mevzuatı uyarınca yürürlüğe girmesi ya da kabul edilmesi koşuluyla, Sözleşmenin 90. maddesi altında kabul edilen her türlü Eki ve 90. ve 94. maddeler altında eklerde yapılan her türlü değişikliği içermektedir.

h. **“Tayin edilen havayolu”** terimi, bu Anlaşmanın 3. Maddesi (Tayin ve Yetkilendirme) uyarınca tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş havayolunu (havayollarını) ifade etmektedir.

i. **"Yer hizmetleri"**, bununla sınırlı olmamak kaydıyla yolcu, kargo ve bagaj hizmetleri ve ikram kolaylıkları ve/veya hizmetleri de dahil olmak üzere çeşitli hizmetleri ifade etmektedir.

j. **"ICAO"**, terimi Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü ifade etmektedir.

k. **"Uluslararası hava taşımacılığı"**, birden fazla ülkenin üzerinden yapılan hava taşımacılığını ifade etmektedir.

l. **"Pazarlayıcı havayolu"** kod paylaşımı vasıtasıyla başka bir havayolu şirketince işletilen hava aracı ile hava taşımacılığı sunan havayolunu ifade etmektedir.

m. **"Hat Çizelgesi"** Anlaşmanın 18. Maddesindeki hükümlere uygun olarak Anlaşmanın Ekinde belirtilen herhangi bir değişikliğin de ilave edildiği hava taşımacılığının yapılacağı yollardaki programı ifade etmektedir.

n. **"Belirlenen hatlar"** bu Anlaşmanın Ek'inde onaylanmış ya da onaylanacak hatları ifade etmektedir.

o. **"Yedek parçalar"**, hava aracının bütünlüğü için motorların da dahil olduğu gerekli yenileme ya da tamir nesnelere ifade etmektedir.

p. **"Ücret tarifesi"**, terimi hava taşımacılığı ve bununla bağlantılı diğer taşıma yollarıyla yolcu, bagaj veya kargo (posta hariç) taşınması için havayolları ve acenteleri tarafından alınacak her türlü bilet ücreti, fiyat ve oranları ve bu bilet ücreti, fiyatların ve oranların geçerli olduğu şartları ifade eder.

q. **"Ülke"** terimi Sözleşmenin 2. Maddesinde belirtilmiş olan anlamı haizdir;

r. **"Trafik"** terimi yolcu, bagaj, kargo ve postayı ifade etmektedir.

s. **"Olağan teçhizat"**, yaşamsal teçhizatları ve ilkyardıma kapsayan uçuş sırasında kullanılmak üzere çıkartılabilir yedek parçaların ve malzemelerin dışındaki maddeleri ifade etmektedir.

t. **"Kullanıcı ücretleri"** terimi havalimanlarının, seyrüsefer olanaklarının ve diğer ilgili hizmetlerin kullanımı için bir Akit Tarafın diğerinden tahsil ettiği ücret ve oranları ifade etmektedir.

MADDE 2 HAKLARIN TANINMASI

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolunun bu Anlaşmanın Ek'inde belirlenen hatlar üzerinde tarifeli uluslararası hava hizmetleri yürütebilmesi için diğer Akit Tarafa aşağıdaki hakları tanımaktadır:

- a) Diğer Akit Tarafın ülkesi üzerinden iniş yapmaksızın uğma hakkı,
- b) Sözü geçen ülkede trafik hizmeti dışındaki amağlar için durabilme hakkı,
- c) Birlikte ya da ayrı uluslararası trafiği indirmek veya almak amacıyla bu Anlaşmanın Ek'inde belirlenen hat için belirtilen ülkedeki noktalarda durabilme hakkı,
- d) Bu Anlaşmada başka bir şekilde belirtilmiş haklar

2. Bu Maddenin (1.) paragrafındaki hiçbir husus, bir Akit Tarafın havayolu işletmesine, diğer Akit Taraf ülkesinde bu diğer tarafın ülkesindeki başka bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu, kargo ve posta alma hakkını verdiği şeklinde anlaşılamaz.

MADDE 3 TAYİN VE YETKİLENDİRME

1. Her bir Akit Taraf, diplomatik kanallar yoluyla, diğer Akit Tarafa, belirtilen hatlarda mutabık kalınan hizmetleri işletmesi amacıyla bir veya daha fazla havayolu işletmesini yazılı olarak tayin etme hakkına sahip olacaktır.

2. Söz konusu tayin tebliğinin alınması üzerine, diğer Akit Tarafın havacılık otoriteleri bu Maddenin (3) ve (4.) hükümlerine tabi olarak, gereken işletme iznini gecikmeksizin tayin edilen havayoluna (havayollarına) tanıyacaktır.

3. Bir Akit Tarafın havacılık otoriteleri, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolunun (havayollarının) sözü geçen havacılık otoritelerince Sözleşmenin hükümlerine uygun şekilde uluslararası havacılık hizmetlerinin işletilmesine uygulanan kanun ve düzenlemelerin şartlarını normal ve makul bir şekilde sağladığını temin etmesini isteyebilir.

4. Ulusal yasa ve mevzuatlarına uygun olarak, her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın aşağıdaki koşulları sağlamaması halinde bu Maddenin (2.) paragrafında sözü geçen işletme yetkilerinin tanınmasını reddedebilir veya tayin edilen havayolunun bu Anlaşmanın 2. Maddesinde (Hakların Tanınması) belirlenen hakları kullanabilmesi için şartlar getirebilir.

- a. havayolunun hakiki sahipliği veya etkin kontrolünün tayin eden Akit Tarafın veya Akit Tarafın uyuğundakilerin yetkisinde olması, ve/veya
- b. havayolunu tayin eden hükümetin, bu Anlaşmanın 13. Maddesi (Havacılık Emniyeti) ve 14. Maddesindeki (Havacılık Güvenliği) standartlarına sahip ve uyguluyor olması.

MADDE 4

YETKİLENDİRMEİN İPTALİ VEYA ASKIYA ALINMASI

1. Ulusal yasa ve mevzuatlarına uygun olarak, Akit Taraflardan her biri, aşağıdaki hallerde, öteki Akit Tarafça tayin edilen bir havayolu işletmesine verilmiş bulunan işletme yetkisini geri almak veya 2. Maddede (Hakların Tanınması) belirtilen hakların kullanılmasını durdurmak veya bu hakların kullanılmasına gerekli gördüğü kayıtları koymak hakkına sahip olacaktır:

- a. Havayolu işletmesinin hakiki sahipliği veya etkin kontrolünün tayin eden Akit Tarafın veya Akit Tarafın uyruğundakilerin yetkisinde olduğu konusunda tatmin olmaması halinde veya
- b. O havayolu işletmesinin, kendisine bu hakları tanıyan Akit Tarafın kanun ve yönetmeliklerine uymaması veya
- c. Havayolu işletmesinin bu Anlaşmada belirtilen hükümlere göre işletilmesinde başarısız olunması halinde,

2. Eğer iptal, askıya alma veya bu maddenin (1.) paragrafında belirtilen hükümlerin derhal uygulaması yasa ve düzenlemelerin ihlalini önlemek açısından gerekli değilse, sözü geçen hak sadece diğer Akit Tarafı istişarelerden sonra kullanılabilir. Böyle bir durumda, havacılık otoriteleri arasındaki müzakereler, herhangi bir Akit Tarafın talep tarihinden itibaren altmış (60) günlük bir dönem içinde başlamak durumundadır.

MADDE 5

KAPASİTE

1. Her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerine, kendi ülkeleri arasında belirtilen hatlarda, mutabık kalınan hizmetleri işletmeleri için adil ve eşit imkanlar sağlanacaktır.

2. Mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesinde, her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmeleri, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmelerinin çıkarlarını dikkate alacak, öyle ki aynı hatların tamamı veya bir kısmında diğer işletme tarafından sunulan hizmetleri aşırı derecede haksız olarak etkilemiş olmayacaktır.

3. Akit Tarafların tayin edilmiş havayolu işletmelerinin sağladıkları mutabık kalınan hizmetler belirtilen hatlar üzerinde kamu taşımacılığının ihtiyaçları ile yakından ilgili olacak ve havayolu tayin etmiş Akit Devletlerin ülkeleri arasında trafiğin mevcut ve makul olarak beklenen taşıma ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak asıl amaçları olacaktır.

MADDE 6 TARİFELER

1. Her bir Akit Taraf, ülkesine, ülkesinden veya üzerinden olacak uluslararası hava hizmetleri için uygulanacak tarifelerin makul seviyelerde işletme maliyeti, makul kar ve diğer havayollarının tarifeleri olmak üzere tüm ilgili etkenlere dikkat edilerek tayin edilen havayolları tarafından belirlenmesine izin verecektir. Akit Taraflarca müdahale aşağıdaki hallerle sınırlıdır:

- a. Gereksiz ayrımcı ücret ve uygulamaları önlemek
- b. Pazardaki baskın durumdan dolayı doğabilecek suiistimallerde tüketicileri çok yüksek veya kısıtlayıcı ücretlerden korumak
- c. Havayolu işletmelerini doğrudan ya da dolaylı devlet sübvansiyonundan veya desteğinden kaynaklanan düşük ücretlerden korumak.

2. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları tarafından paragraf (1) uyarınca belirlenen ücretler diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinin onayını gerektirmeyecektir.

3. Hiçbir Akit Taraf, kendi tayin ettiği havayolu (havayollarının) işletmesinin ücret tarifesinin oluşturulmasında, tek başına veya diğer bir havayolu şirketi veya şirketleri ile birlikte, diğer Akit Tarafın tayin edilmiş havayolu şirketi olan rakibini ciddi bir biçimde zayıflatacak veya onu hat dışı bırakabilecek bir biçimde piyasa gücünü suiistimal etmesine izin vermeyecektir.

4. Akit Taraflar, tarifelerin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıdaki uygulamaların adil olmayan rekabet uygulamaları olduğu ve yakın takip gerektirdiği hususunda mutabıktır:

- a. Hatlardaki ücret ve fiyatların abartılı biçimde sağlanabilmesindeki maliyetleri tümüyle karşılayamayacak ücretlerin oluşturulması,
- b. Söz konusu uygulamanın geçici değil süreklilik arz etmesi,
- c. Söz konusu uygulamanın diğer Akit Tarafın tayin edilmiş havayolu üzerinde önemli ekonomik etkileri olması ya da önemli zarara uğratması ve
- d. Hattaki hakim durumun suiistimaline işaret eden davranışlar.

5. Havacılık otoritelerinden herhangi birinin, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu işletmesince önerilen veya uygulamada olan ücret tarifesinden memnun olmaması halinde, otoritelerden birinin talebi üzerine, havacılık otoriteleri sorunu istişareler yoluyla çözmeye çalışacaklardır. Hiçbir durumda, bir Akit Tarafın havacılık otoritesi, diğer Akit Tarafın havayolu işletmesinin ücret tarifesinin yürürlüğe girmesini veya devamını önlemek amacıyla tek taraflı müdahalede bulunmayacaktır.

6. Paragraf (2)'deki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları, talep üzerine diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine bu otoritelerin belirlediği şekil ve düzen çerçevesinde ücretlerin oluşturulmasına dair bilgi verecektir.

7. Hiçbir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın tayin edilmiş havayoluna frekans, kapasite veya trafik haklarına ilişkin olarak, bu Anlaşmanın amaçlarına uygun olmayan ilk ret zorunluluğu, iyileştirme oranı, itiraz ücreti uygulayamaz.

MADDE 7

VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI VE DİĞER ÜCRETLER

1. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolunun uluslararası hava hizmetlerinde işletilen hava aracı ve bununla birlikte olağan teçhizatları, yedek parçaları (motor dahil), yakıt ve yağ tedarikleri (hidrolik yağlar dahil), hava aracı malzemeleri (yiyecek, içecek, alkol, sigara ve uçuş sırasında yolcuların kullanımı veya satış için bulunan diğer ürünler) diğer Akit Tarafın ülkesine varışta, bu teçhizatlar, yedek parçalar, tedarikler ve gereçler tekrar çıkış yapana veya yolculuk sırasında kullanılabilecek kadar hava aracında kalmak kaydıyla her türlü gümrük harcı, denetleme ücreti ve benzer ulusal yada yerel harç ve ücretlerden muaf olacaktır.

2. Sunulan hizmet ücretleri dışında aşağıda sayılan maddeler de aynı harç ve vergilerden muaf tutulacaktır:

- a. Bir Akit Tarafın otoritelerinin belirlediği sınırlar içinde Akit Tarafın ülkesinde uçağa alınan hava aracı gereçleri ve Akit Tarafın uluslararası seferlerde bulunan hava aracına kullanım için alınan gereçler,
- b. Diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu veya havayollarınca uluslararası seferlerde bulunan hava aracının bakım ve onarımı için Akit Tarafların herhangi birinin ülkesine giren yedek parçalar (motor dahil) ve olağan havacılık teçhizatları,

- c. Diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolunca uluslararası seferlerde işletilen hava aracına tedarik için Akit Tarafın ülkesinin üzerindeki uçuşların bir kısmında dahi kullanılacak olsa alınan yakıt ve yağlar (hidrolik sıvılar dahil),
- d. Basılı bilet koçanları, havayolu faturaları ve bir Akit Tarafın tayin edilmiş havayolunun amblemini taşıyan basılı malzemeler ve tayin edilen havayolu tarafından uluslararası seferlerde kullanmak için ücretsiz dağıtılan basılı malzemeler tekrar çıkış yapana kadar,

3. Paragraf (2) ' de belirtilen malzemeler gümrük otoritelerinin denetimi veya kontrolüne tabi olacaktır.

4. Olağan havacılık teçhizatları, yedek parçalar (motor dahil), hava aracı gereçleri, yakıt ve yağ tedarikleri (hidrolik sıvılar dahil) ve her hangi bir Akit Tarafın hava aracındaki malzeme ve tedarikler diğer Akit Tarafın ülkesinde sadece o ülkenin gümrük otoritelerinin onayı ile indirilebilir. Bu durumda, tekrar çıkış yapana kadar söz konusu otoritelerin gözetiminde tutulabilir veya aksi takdirde gümrük düzenlemelerine göre çıkartılabilir.

5. Depolama ve gümrüklemeyle ilişkin hizmetlere karşılık gelen harçlar Akit Taraf Devletlerinin ulusal kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak tahsil edilecektir.

MADDE 8

DOĞRUDAN GEÇİŞ

Her Akit Tarafın ulusal yasa ve düzenlemelerine uygun olarak, bir Akit Tarafın ülkesinden doğrudan geçişlerde ve havalimanının bu amaçla ayrılan kısmını terk etmemek kaydıyla yolcu, bagaj, kargo ve posta; hava korsanlığı, saldırı ve narkotik ve psikotrop madde kaçakçılığına karşı güvenlik önlemleri gibi nedenler olmadıkça sadece basit bir kontrole tabi olacaklardır. Bu bagaj, kargo ve posta gümrük harçları ve sağlanan hizmetin maliyetine bağlı olmayan benzer ücret ve harçlardan muaf tutulacaktır.

MADDE 9 KULLANICI ÜCRETLERİ

1. Her bir Akit Tarafın kendi ülkesinde diğer Akit Tarafın havayollarına havalimanları, havacılık güvenliği ve diğer ilgili olanaklar ve hizmetlerde sağlayacağı koşullar, benzer uluslararası hava hizmetlerinde bulunan herhangi bir havayolu işletmesine sağlanan en elverişli anlaşma koşullarından daha az elverişli olmayacaktır.

2. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu veya havayollarına her iki Akit Tarafın yerel kanun ve düzenlemelerine uygun şekilde, karşılıklı olarak, diğer Akit Tarafın ülkesinde kendi belirli yer hizmetlerini yürütmesine izin verilecek ve kendi tercihi doğrultusunda yerel kanun ve düzenlemelerce gerekirse yer hizmetlerinin tamamını veya bir kısmını bu hizmetleri sağlayan karşı Akit Tarafın yetkili bir makamından sağlayabilecektir.

3. Havalimanları, havacılık güvenliği ve diğer ilgili olanaklar ve hizmetlerin diğer Akit Tarafın havayolu işletmesinin kullanımı için bir Akit Tarafın ülkesinde uygulanan ücret ve harçların belirlenmesi ve toplanması adil ve eşit olacaktır. Diğer Akit Tarafın havayolu işletmelerine uygulanan bu harçlar ve ücretler, benzer uluslararası hava hizmetlerinde bulunan herhangi bir havayolu işletmesine sağlanan en iyi koşullardan daha az olmamak kaydıyla oluşturulacaktır.

4. Her bir Akit Taraf, yetkili ücretlendirme mercileri ile hizmet ve olanakları kullanan havayolu işletmeleri arasında veya uygun hallerde havayolu işletmelerini temsil eden kuruluşlar arasında görüşmeleri destekleyecektir. Kullanıcılar ücretlerde yapılacak değişiklikler konusunda değişiklikler yapılmadan önce görüşlerini belirtebilmek için mümkün olduğu ölçüde bilgilendirilecektir.

MADDE 10

YABANCI PERSONELİN ÇALIŞTIRILMASI VE YEREL HİZMETLERE ERİŞİM

1. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu veya havayolları Akit Tarafın ülkesine giriş, bulunma ve çalışma kanun ve düzenlemelerine uygun şekilde mutabık seferlerin işletilmesi amacıyla karşılıklı olarak diğer Akit Tarafın ülkesine kendi temsilcilerini, idari, ticari, operasyonel, satış, teknik ve diğer uzman çalışanlarını getirebilecek ve bulundurabilecektir.
2. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu veya havayolları personel ihtiyaçlarını tercihleri doğrultusunda kendi personeliyle veya diğer Akit Tarafın ülkesinde havayolu işletmeleri için bu hizmetleri vermekle yetkilendirilmiş başka bir kurum, şirket veya havayolu işletmesinin hizmetlerini kullanarak sağlayabilir.
3. Bu temsilciler ve personel diğer Akit Tarafında geçerli olan kanun ve düzenlemelere tabi olacaklar ve bu kanun ve düzenlemelere uygun şekilde her bir Akit Taraf karşılıklı olarak en az gecikmeyle gerekli çalışma izinlerini, ziyaretçi vizelerini veya benzer dokümanları bu Maddede paragraf (1)'de belirtilen temsilci ve personele sağlayacaktır.

MADDE 11

DÖVİZ DÖNÜŞÜMÜ VE KAZANÇLARIN TRANSFERİ

1. Her bir tayin edilen havayolu (havayolları) diğer Akit Tarafın ülkesinde kendi satış ofisleri veya tercihe bağlı olarak acenteleri aracılığıyla taşımacılık dokümanlarını satma ve kesme hakkına sahip olacaktır. Her bir Akit Tarafın ulusal yasalarına uygun olarak havayolu işletmeleri bu taşıma hizmetini satma ve herhangi bir kişide bu taşıma hizmetini satın alma hakkına sahip olacaktır.
2. Her bir tayin edilen havayolu trafiğın taşınması bağlamında harcamaları geçen kazançları talep edilirse resmi kur oranından çevirme ve ülkesine götürme hakkına sahip olacaktır. Taraflar arasında ödemelerle ilgili uygun hükümler olmaması halinde yukarıda belirtilen transfer çevrilebilir döviz cinsinden ve ulusal kanun ve yabancı döviz değişimi düzenlemelerine uygun şekilde gerçekleşecektir.

3. Bu gelirlerin çevrilmesi ve dışarı çıkarılmasına bunların çevrime ve dışarı çıkarılmaya sunulduğu anda geçerli olan döviz değışim kurunda sınırlama getirilmeden izin verilecektir ve bankalar tarafından bu tür çevirim ve dışarı çıkarmaya uygulanan ücretler dışında başka bir ücrete tabi olmayacaktır.

4. Her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu veya havayolları isteğine bağı olarak yakıt alımı dahil olmak üzere diğer Akit Tarafın ülkesindeki yerel giderlerini yerel para cinsinden veya yerel döviz düzenlemelerine uygun olmak kaydıyla çevrilebilir bir para cinsinden ödeme hakkına sahip olacaktır.

MADDE 12

SERTİFİKA VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI

1. Bir Akit Tarafça verilen veya geçerli kılınan ve hala yürürlükte olan uçabilirlik sertifikaları, yeterlilik sertifikaları, verilen lisanslar ya da karşılıklı teslim edilenler, Sözleşmede belirlenen gerekliliklere eşit veya daha üstünde olduğu gösterildiği takdirde, mutabık kalınan hizmetlerin hat tarifelerinde işletilmesi amacıyla diğer Akit Tarafça da tanınacaktır. Fakat her bir Akit Taraf, ülkesinin üzerinden olan uçuşlarda diğer Akit Taraf tarafından kendi uyruklarına sağlanan yeterlilik sertifikalarını ve lisanslarını tanımayı reddetme hakkını saklı tutmaktadır.

2. Bir Akit Tarafın havacılık otoriteleri tarafından bir kişiye veya tayin edilen havayollarına mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesinde verilen, Paragraf (1)'de belirtilen lisans ve sertifikalarla ilgili ayrıcalık ve şartlar Sözleşmede belirlenen asgari standartlarla bir fark yaratıyorsa ve bu fark ICAO tarafından da onaylanıyorsa, diğer Akit Taraf karşı tarafın havacılık otoriteleriyle bu uygulamanın açıklığa kavuşturulması amacıyla istişare talep edebilir. Uygun bir anlaşmaya varılamaması durumu 4. Maddenin (Yetkilendirmenin İptali veya Askıya Alınması) uygulanmasına temel oluşturacaktır.

MADDE 13 HAVACILIK EMNİYETİ

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafça havacılık hizmetleri, hava mürettebatı, hava araçları veya bunların işletilmesine ilişkin herhangi bir alanda benimsenmiş bulunan emniyet standartları ile ilgili olarak istişarelerde bulunmayı talep edebilir. Bu istişareler talepten itibaren 30 gün içinde gerçekleşecektir.
2. Eğer bu istişareleri takiben, Akit Taraflardan biri diğerinin bu Maddenin (1.) paragrafında belirtilen hususlardaki emniyet standartlarını ve gerekliliklerini en az Sözleşmede belirtilen asgari standartlara eşit şekilde sağlamadığını ve uygulamadığını düşünürse, sözü geçen Akit Taraf diğer Akit Tarafı bu bulgular ve ICAO standartlarını sağlamak için atılması gereken adımlar hakkında uyaracak ve diğer Akit Taraf mutabık kalınan bir sürede gereken düzeltici önlemleri alacaktır. Diğer Akit Tarafın mutabık kalınandan daha uzun bir süre içerisinde gerekli düzeltici önlemleri almaması, bu Anlaşmanın 4. Maddesinin (Yetkilendirmenin İptali veya Askıya Alınması) uygulanmasına temel teşkil edecektir.
3. Sözleşmenin 16. Maddesindeki hükümlere bakılmaksızın bir Akit Taraf adına veya onun tarafından işletilen bir hava aracı diğer Akit Tarafın ülkesine veya ülkesinden sefer düzenlerken ülkesinde bulunduğu Akit Tarafın yetkilileri tarafından olağandışı bir gecikmeye yol açmamak şartıyla denetime tabi tutulabilir. (Bu Maddede rampa denetimi olarak adlandırılır.) Bu denetim hava aracının içinde veya çevresinde, bu Akit Tarafın yetkili temsilcileri eliyle yapılacaktır. Ancak, Sözleşmenin 33. Maddesinde sözü edilen yükümlülüklerle uygun olarak, söz konusu denetimin amacı, Sözleşme temelinde oluşturulan yürürlükteki kurallara uygun olarak hava aracının ve mürettebat belgelerinin geçerliliği ile hava araç ve teçhizatının görünürdeki durumunu kontrol etmektir.
4. Eğer böyle herhangi bir rampa denetimi veya dizi rampa denetimleri:
 - a. bir hava aracının veya bir hava aracının işletilmesi o sırada Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara uymadığı, veya
 - b. o sırada Sözleşmeye göre belirlenen emniyet standartlarının etkin bir şekilde sağlanmadığı ve uygulanmadığı hususunda ciddi kaygılar doğurursa,

denetimi yapan Akit Taraf Sözleşmenin 33. Maddesi amaçları için, o hava aracı veya mürettebatının geçerli kılınan sertifika ve lisanslarının veya hava aracının işletilmesine esas şartların Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara eşit veya onların üzerinde olmadığı sonucunu çıkarmakta serbest olacaktır.

5. Paragraf (3) uyarınca bir Akit Tarafın havayolu veya havayollarınca işletilen hava aracının rampa denetlemesi sırasında söz konusu hava aracının veya hava araçlarının temsilcisi tarafından denetleme engellenirse, diğer Akit Taraf paragraf (4)'de belirtilen ciddi endişelerin olduğu sonucuna varabilecek ve paragrafta belirtilen sonuçları çıkarabilecektir.
6. Her bir Akit Taraf, bir rampa denetlemesinin sonrasında, bir veya bir dizi rampa denetlemesinin engellenmesi sonrasında, istişare sonrasında veya hava aracının işletilmesinin emniyeti açısından ani bir eylemin gerektiği benzeri durumlarda, diğer Akit Tarafın hava aracının veya araçlarının işletme yetkilerini derhal askıya alma veya değiştirme hakkını saklı tutmaktadır.
7. Paragraf (2) veya paragraf (6) uyarınca bir Akit Tarafça gerçekleştirilen bir eylem, bu eylemin gerçekleştirilmesine temel olan durumun ortadan kalkmasıyla sona erdirilecektir.

MADDE 14 **HAVACILIK GÜVENLİĞİ**

1. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut hak ve yükümlülüklerine uygun olarak, sivil havacılık güvenliğinin yasadışı müdahalelere karşı korunması amacıyla birbirlerine karşı üstlendikleri yükümlülüğün, bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini teyit ederler. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerinin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihli, Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesi, 16 Aralık 1970 tarihli Uçakların Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Lahey Sözleşmesi, 23 Eylül 1971 tarihli Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Montreal Sözleşmesi ve 24 Şubat 1988 tarihli Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Hava Limanlarında Yasadışı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesine İlişkin Montreal Protokolü ve Akit Tarafların taraf oldukları sivil havacılık güvenliğine ilişkin diğer herhangi bir sözleşme hükümlerine uygun hareket edeceklerdir.

2. Akit Taraflar, sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesini önlemek, bu hava aracının, yolcularının ve mürettebatının, havaalanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı diğer yasadışı eylemleri ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin diğer herhangi bir tehdidi bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunacaklardır.
3. Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Akit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, ICAO tarafından konulan ve Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Ek olarak kabul edilen havacılık güvenliği hükümlerine ve tavsiye edilen uygulamalara uygun olarak hareket edeceklerdir. Akit Taraflar, kendi tescilindeki hava aracı işletmecilerinin veya işyeri merkezi ülkelerinde bulunan veya ülkelerinde sürekli mukim olan hava aracı işletmecilerinin ve ülkelerindeki havaalanı işletmecilerinin Akit Tarafları bağlayan bu tür havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini sağlayacaklardır. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa kendi ulusal düzenlemeleri ve uygulamaları ve yukarıda belirtilen Eklerdeki havacılık güvenlik standartlarını haber vermelidir. Her bir Akit Taraf diğer Akit Taraftan herhangi bir zamanda bu Anlaşmanın 18. Maddesinin (2.) paragrafına göre ele alınmak üzere, bu tip farklılıkları diğer Akit Tarafyla görüşmek için acil istişare talebinde bulunabilir.
4. Akit Taraflardan her biri, söz konusu hava aracı işletmecilerinin, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkede kalınan süre zarfında diğer Akit Tarafça, yukarıdaki (3.) paragrafta atıf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarının istenebileceği hususunda mutabıktır. Akit Taraflardan her biri, kendi ülkesinde hava aracının güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın el bagajlarının, genel bagajın, kargo ve hava aracı levazimatının yükleme ve boşaltma öncesinde ve sırasında kontrolü amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlayacaktır. Akit Taraflardan her biri, özel bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alacaktır.
5. Sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesi olayı veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya hava araçlarına, yolcularına ve mürettebatına, havaalanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasadışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, haberleşmede ve bu tür bir olayın veya olay tehdidinin süratli ve güvenli biçimde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirlerin alınmasında, insan hayatı konusunda riski asgariye indirmek suretiyle kolaylık sağlayarak birbirlerine yardımcı olacaklardır.

6. Her bir Akit Taraf, kalkışı insan hayatını korumak için gerekli olmadıkça, kendi ülkesine iniş yapmış olan yasadışı yollarla ele geçirilmiş veya diğer yasadışı müdahale eylemlerine maruz kalmış bir hava aracının, uygun olduğu takdirde, yerde kalmasını sağlamak üzere gerekli önlemleri alacaktır. Mümkün olduğu durumlarda bu tip önlemler karşılıklı istişare temelinde alınır.

MADDE 15

UÇUŞ PROGRAMLARININ TESLİMİ

1. Her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu (havayolları), her bir tarife dönemi için (yaz ve kış) mutabık kalınan hizmetlerin başlamasından en az otuz (30) gün önce programlanan uçuş tarifelerini diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinin onayına programlanan uçuş tarifelerini sunacaktır.

2. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolunun onaylanan uçuş programı dışında mutabık kalınan hizmetler doğrultusunda düzenlemek istediği ek hizmetler için sözü geçen havayolu işletmesi diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerinden ön izin talep etmelidir. Böyle bir talep Akit Tarafların ulusal yasa ve düzenlemelerine uygun şekilde sunulacaktır. Aynı usul herhangi bir değişiklikte de uygulanacaktır.

MADDE 16

İSTATİSTİKLER

Herhangi bir Akit Tarafın havacılık otoriteleri diğer Akit Tarafın havacılık otoritelerine talep üzerine, birinci Akit Tarafın tayin edilmiş havayolu işletmelerince mutabık kalınan hizmetlerde sağlanan kapasitenin gözden geçirilmesi için, makul olarak gerekli görülebilecek periyodik yahut diğer istatistiksel raporları, talepleri üzerine temin edeceklerdir. Bu raporlar bu havayollarının mutabık kalınan hizmetlerde taşımış oldukları yolcu ve kargo miktarını ve bu yolcu ve kargo trafiğinin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerecektir.

MADDE 17

YASALARIN ve DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI

1. Uluslararası hava seyrüseferinde bulunan bir hava aracının, bir Akit Tarafın ülkesine giriş, çıkış ve kalışlarda veya bu hava aracının işletilmesinde ve seyrüseferinde veya üzerindeki uçuşlarda, bu Akit Tarafın kanun ve düzenlemeleri uygulanacaktır.

2. Bir Akit Tarafın yolcu, mürettebat, bagaj veya posta dahil olmak üzere kargonun ülkesine giriş, kalış veya ayrılışıyla ilgili giriş, çıkış, gümrükleme, göç, havacılık güvenliği, pasaport, döviz, sağlık ve karantina gibi formaliteleri düzenleyen yasalarına ve düzenlemelerine yolcu, mürettebat, bagaj, kargo veya posta tarafından veya onlar adına diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolunun hava aracı tarafından söz konusu ülkede uyulacaktır.

3. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın talebi üzerine bu Anlaşmada belirtilen ilgili yasa, düzenleme ve prosedürlerinin kopyasını karşı tarafa sağlayacaktır.

MADDE 18

İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER

1. Yakın işbirliği anlayışından hareketle, Akit Tarafların havacılık otoriteleri zaman zaman bu Anlaşmanın ve Eklerinin uygulanması, yorumlanması ve değişikliklerin uyarlanması konusunda birbirleriyle istişareler yürüteceklerdir.

2. Bir Akit Tarafın mevcut Anlaşmayı veya Eklerini değiştirmek amacıyla istişare talep etmesi durumunda, aksine karar verilmedikçe istişareler karşı tarafın yazılı talebi almasından sonra en kısa sürede ve her hal ve karda en geç altmış (60) gün içinde başlayacaktır. Bu istişareler müzakere veya yazışma yoluyla gerçekleştirilecektir. Her bir Akit Taraf bu istişareler sırasında mantıklı ve ekonomik kararların alınabilmesi amacıyla, tutumunu destekleyen gerekçeleri hazırlayacak ve sunacaktır.

3. Eğer Akit Taraflardan biri bu Anlaşmanın hükümlerinden birinin değiştirilmesini uygun görürse, değişiklik Akit Tarafların yasal prosedürlerinin tamamlandığını bildirmelerinden sonra yürürlüğe girecektir.

4. Ek'te yapılacak değişiklikler Tarafların havacılık otoritelerinin aralarında doğrudan anlaşmasıyla da yapılabilir. Değişiklikler geçici olarak karşılıklı mutabakata varıldıktan sonra uygulanmaya başlanacak ve diplomatik nota teatisi ile teyit edilmesinden sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 19 İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Bu Anlaşmanın yorumlanmasından veya uygulanmasından doğan uyuşmazlıkların, ortaya çıkması durumunda öncelikle uyuşmazlıkların her iki Akit Taraf Devletinin havacılık otoriteleri arasında müzakere yoluyla çözülmesi yoluna gidilecektir.

2. Eğer havacılık otoriteleri çözüme müzakere yoluyla ulaşamazlarsa, uyuşmazlık diplomatik kanallar yoluyla çözüme kavuşturulacaktır.

3. Eğer Akit Taraflar paragraf (1) ve (2) doğrultusunda bir çözüme ulaşamazlarsa, her hangi bir Akit Taraf ilgili kanun ve düzenlemeleri ile uygun şekilde uyuşmazlığı 3 hakemden oluşan bir tahkim heyetine sunabilir. Bu tahkim heyetinin birer üyesi Akit Taraflardan her biri tarafından belirlenecek, 3. hakem ise Akit Taraflardan birinin milliyetinden olmayan ve de her iki Akit Tarafın hakemlerin belirlendiği sürede diplomatik ilişkide olduğu 3. bir devletin milliyetinden olmak kaydıyla bu iki hakem tarafından seçilecektir.

Her bir Akit Taraf hakemini tahkim heyetiyle ilgili bildirimini kayıtlı posta ile aldıktan sonra altmış (60) gün içinde bildirecektir. 3. hakem her bir Akit Tarafın hakemini belirlemesinden sonra diğer bir altmış (60) gün içinde atanacaktır.

Eğer bir Akit Taraf belirlenen süre içinde hakemini bildirmemezse veya seçilen hakemler tahkim heyeti başkanının belirlenmesine belirtilen sürede karar veremezse, her bir Akit Taraf ICAO Konsey Başkanından tahkim heyeti başkanını veya bildirmeyen tarafın hakemini belirlemesini talep edebilir.

4. Akit Tarafların milliyetinden olmamak kaydıyla ICAO Konseyi Başkan Yardımcısı ya da kıdemli bir üyesi ICAO başkanının yokluğunda veya yetersizlik durumunda onun bu Maddenin (3.) paragrafında belirtilen sorumlulukları üstlenecektir.

5. Tahkim Heyeti, usullerini ve hakem kurulu yerini Akit Taraflar arasında mutabık kalınan hükümlere tabi şekilde belirleyecektir.

6. Tahkim Heyetinin kararları Akit Taraflar için son karar niteliğinde ve bağlayıcı olacaktır.

7. Eğer bir Akit Taraf veya Akit Taraflardan birinin tayin edilen havayolu bu Maddenin (2.) paragrafına gore verilen karara uymazsa, diğer Akit Taraf bu Anlaşma doğrultusunda diğer Akit Tarafa sağlanan hakları veya ayrıcalıkları sınırlandırabilir, askıya alabilir veya iptal edebilir.

8. Her bir Akit Taraf kendi hakeminin masraflarını karşılayacaktır. Başhakemin masrafları, ICAO'nun bu Maddenin (3.) Paragrafında belirtilen başhakemi atamasında veya bildirilmeyen hakemi belirlemede yapacağı her trl ödeme ve masraflar da dahil Akit Taraflarca eşit olarak paylaşılacaktır.

9. Tahkime başvurulmasından itibaren ve tahkim heyeti kararını aııklayana dek, Akit Taraflar sona erme hali dışında, varılan nihai sonuca gore yapılan uyarlamaya haleb getirmeksizin, bu Anlaşmadan doğan tüm yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edecektir.

MADDE 20

TESCİL

Bu Anlaşma, Ekleri ve bunlarda yapılacak tüm değişiklikler ICAO' ya tescil olunacaktır.

MADDE 21

ÇOK TARAFLI ANLAşMALAR

Her iki Akit Tarafın da hava ulaştırmasına dair çok taraflı bir sözleşme veya anlaşmaya katılmaları halinde bu Anlaşma söz konusu sözleşme veya anlaşmanın hükümlerine uyum sağlayacak şekilde değiştirilecektir.

MADDE 22

GEÇERLİLİK VE SONA ERME

Bu Anlaşma süresiz bir zaman dilimi için neticelendirilmiştir.

Akit Taraflardan her biri, bu Anlaşmaya son vermek kararında olduğunu her zaman teki Akit Tarafa bildirebilir; bu bildirim eř zamanlı olarak ICAO' ya da ulaştırılacaktır.

Bu durumda, bildirimi karşılıklı mutabakatla süre bitiminden önce Akit Taraflarca geri çekilmediği takdirde, sona erme bildirimini diğer Akit Tarafça alınış tarihinden sonraki on iki (12) ay içinde sona erecektir. Diğer Akit Tarafça bildirimini alınığı teyit edilmezse, söz konusu teyit ICAO'nun bildirimi aldığı tarihten on dört (14) gün sonra alınımış sayılacaktır.

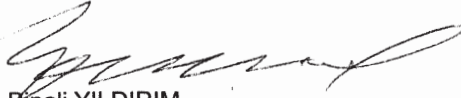
MADDE 23
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Akit Tarafların uluslararası anlaşmaların akdedilmesi ve yürürlüğe sokulmasına ilişkin yasal gerekliliklerini yerine getirdikten sonra diğer Tarafa diplomatik kanaldan bildirmesi ile son bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Yürürlüğe girmesi ile, bu Anlaşma 9 Aralık 1994 tarihli Türkiye Cumhuriyeti ve Makedonya Cumhuriyeti arasında tarifeli hava hizmetlerine ilişkin Anlaşmayı yürürlükten kaldırır.

Tanık olarak aşağıda imzası bulunan ve Hükümetleri tarafından tam yetkili kılınmış taraflar bu Anlaşmayı imzalamış ve mühürlemişlerdir.

Her bir versiyonu birbirine eşdeğer olmak üzere ^{Üsküp}.....'de 19.8.2011 tarihinde Türkçe, Makedonca ve İngilizce dillerinde düzenlenmiştir. Herhangi bir yürütme, yorumlama veya uygulama farklılığının oluşması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

Binali YILDIRIM
Bakan
Ulaştırma Bakanlığı

Mile JANAKIESKI
Bakan
Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

MAKEDONYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

EK
HAT ÇİZELGESİ

(a) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilen havayolu işletmelerinin her iki yönde aşağıdaki hava hizmetlerini işletmeye hakkı olacaktır:

<u>Hareket Noktası</u>	<u>Ara Noktalar</u>	<u>Variş Noktası</u>	<u>İleri Noktalar</u>
Türkiye'deki Noktalar	Herhangi bir nokta (*)	Üsküp Ohrid Daha sonra belirlenecek bir nokta	Herhangi bir nokta (*)

(a) Makedonya Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolu işletmelerinin her iki yönde aşağıdaki hava hizmetleri işletmeye hakkı olacaktır:

<u>Hareket Noktası</u>	<u>Ara Noktalar</u>	<u>Variş Noktası</u>	<u>İleri Noktalar</u>
Makedonya'daki noktalar	Herhangi bir nokta (*)	Ankara Antalya İstanbul	Herhangi bir nokta (*)

Notlar:

(*) Yukarıdaki hatlar arasındaki ara noktalar ve ötesindeki ileri noktalar ile tayin edilen havayollarınca bu noktalar arasında kullanılabilecek 5. trafik hakları, her iki Akit Tarafın havacılık otoriteleri arasında müştereken belirlenecektir.

(*) Başlangıç ve bitiş noktasının havayolunu tayin eden Akit Tarafın ülkesi içinde kalması şartıyla, ara noktalar ve ileri noktalar tayin edilmiş havayolu işletmesi tarafından bütün uçuşlarda veya herhangi bir uçuşta kullanılmayabilir.

